

16. Relativní majetková práva

- **fyzická osoba** = označení každého člověka (jednotlivce)
- **právnícká osoba** = uměle vytvořený subjekt (firma)
- = *závazková práva*
- soukromé právo
- předmět **občanského práva** (práva, která působí pouze vůči určité, individuální osobě)
- pramen: **občanský zákoník**
 - platný od 2010
 - účinný od 2014
 - popsána relativní majetková práva, rodinná práva, absolutní práva
- uplatňují se v **závazkových vztazích** (plynou ze závazků = smluv)
- **věřitel**: plní pohledávku, kterou chce dlužník (peníze, hmotný i nehmotný majetek)
- **dlužník**: má dluh vůči věřiteli, povinnost závazek splnit

Vznik závazků (nejčastěji smlouva)

- nejzákladnější a nejčastější forma vzniku závazku
- = *souhlasný projev vůle obou stran právního vztahu*
- nemusí mít vždy písemnou podobu
- **nominátní** = zákon vymezuje podstatné informace, které musí vymezovat (nájemní smlouva)
- **inominátní** = nejsou přesně stanovené zákonem, účastníci si sami stanovují obsah (smlouva o spolupráci, kauce)
- **smíšené**

obsah závazků

- **konat** (facere) = smlouva o dílo (zhotovit pro někoho nějaký výrobek)
- **dát** (dare) = kupní smlouva (prodat někomu byt)
- **zdržet se** (non facere) = nájemní smlouva (dovolit nerušeně používat byt po dobu pronájmu)
- **strpět** (pati) = smlouva o věcném břemenu (strpět, že cestu, která vede přes můj pozemek používá i soused)

zánik závazků

- smrtí, uplynutím doby, rozhodnutím státního orgánu, dokončením díla

závazky z protiprávních jednání

odpovědnost za škodu

- znehodnocení, které se dá vyjádřit penězi
- majetkové škody/újma na zdraví
- může ji mít fyzická i právnícká osoba → za škodu způsobenou ve skupině nesou odpovědnost všichni
- **způsob náhrady**: uvedení do původního stavu/peněžní kompenzace

bezdůvodné obohacení

- prospěch získaný bez právního odůvodnění
- kdo se na úkor jiného obohatí, musí ochuzenému vydat, o co se obohatil

nekalá soutěž - porušování pravidel poctivého podnikání

závazky z právních jednání

závazky z odvážných smluv

- smlouvy, kde prospěch nebo nepospěch jedné strany závisí na nejisté události
- úrazové pojištění, životní pojištění

darování

- touto smlouvou osoba bezplatně přidává věc druhé osobě
- u nemovitosti vždy písemně

nájem

- nájemní smlouvou se **pronajímatel** zavazuje přenechat určitou věc k dočasnému užívání a **nájemník** se zavazuje platit **nájem**
- **podnájem** (nájemník a podnájemník)

úvěr

- **úvěrující** se zavazuje poskytnout **úvěrovanému** peníze a ten je povinen je vrátit i se stanoveným úrokem
- **lichva** = trestný čin, kdy poskytovatel požaduje příliš vysokou protihodnotu

dílo

- **zhotovitel** se zavazuje provést pro **objednavatele** dílo, a ten se zavazuje ji převzít a zaplatit za ni
- písemná smlouva není povinná

licence

- **poskytovatel** dává **nabyvateli** oprávnění k používání duchovního vlastnictví za dohodnutou cenu

závazky ze smluv příkazního typu

- touto smlouvou se **příkazník** zavazuje obstarat záležitost druhé osoby - **příkazce**
- smlouva o zájezdu

koupě

- touto smlouvou prodávající za určitou cenu převádí vlastnictví věci na 2.osobu
- **při nepodstatném porušení smlouvy:** lze uplatnit právo na odstranění vady nebo na přiměřenou slevu
- **při podstatném porušení smlouvy má kupující právo:**
 - na odstranění vady dodáním nové věci bez vady/dodáním chybějící věci
 - na odstranění vady opravou věci
 - na přiměřenou slevu z kupní ceny
 - odstoupit od smlouvy
- záruční doba je **2 roky**, pokud není na obalu uvedeno jinak

16. Živnosti a obchodní společnosti

Živnosti

= fyzická osoba, která podniká vlastním jménem na vlastní odpovědnost (soustavná činnost - ne jednorázová)

- **pramen:** živnostenský zákon, občanský zákoník
- **OSVČ** = osoba samostatně výdělečně činná
- **vznik:** zápisem do Živnostenského rejstříku
- **zánik:** vymazání z Živnostenského rejstříku

všeobecné obchodní podmínky

- plnoletost, bezúhonnost, svéprávnost
- nesmí mít nedoplatky na daních
- zaplatit poplatek (1000 na první živnost → 500 za další)

odborné obchodní podmínky

- odborná způsobilost

druhy živností

- **živnosti ohlašovací** = na základě ohlášení
 - **řemeslné:** řeznictví, pivovarství, pekařství, cukrářství, truhlářství
 - výuční list, certifikát, maturita, šestiletá praxe v oboru
 - **vázané:** barvení a chemická úprava textilií, čištění a praní oděvů, kominictví
 - prokázání odborné způsobilosti
 - **volné:** hostinství, kosmetické služby, manikúra, pedikúra
 - není potřeba odborná způsobilost
- **živnosti koncesované** = na základě **koncese** (správní svolení)
 - osvědčeny výpisem ze živnostenského rejstříku
 - kladné vyjádření příslušného orgánu státní správy
 - krematorium, pohřební služby, zpracování tabáku

Obchodní společnost

= právnická osoba, která je na trhu práce za účelem výdělků

- **pramen:** občanský zákoník, zákoník práce, zákon o obchodních korporacích, zákon o mezinárodním právu
- **soukromé právo** - obchodní

založení

- **společenská smlouva:** více zakladatelů
- **zakladatelská listina:** jeden zakladatel

vznik - zápisem do **Obchodního rejstříku**

zánik

- **dobrovolně** (účastníci se rozhodnou ukončit činnost)
- **rozhodnutím soudu**
- **s likvidací** (všechny závazky splaceny, majetek se rozděluje, zánik společnosti)
- **bez likvidace** (společnost přechází na někoho jiného/ spojí se s jinou společností → **fúze**)
- vymazání z Obchodního rejstříku

Osobní společnosti	Kapitálové společnosti	Družstva	Další subjekty
Veřejná obchodní společnost Komanditní společnost	Společnost s ručením omezeným Akciová společnost	Bytové družstvo Stavební družstvo Zemědělské družstvo	Evropské organizace Neziskové organizace

- **osobní společnosti:** neomezené ručení, není potřeba kapitál
- **kapitálové společnosti:** omezené ručení, je potřeba kapitál

veřejná obchodní společnost (v. o. s.)

- osobní (kapitál nemusí být a ručí celým svým majetkem)
- minimálně 2 společníci
- na **vedení** se podílí všichni
- společenská smlouva (uvádí rozdělení zisku)

komanditní společnost (k. s.)

- osobní
- **komanditista**
 - dává vklad (min. 5K)
 - ručí do výše svého vkladu
- **komplementář**
 - nemusí nic vkládat
 - ručí neomezeně
 - vedení firmy
- společenská smlouva (uvádí rozdělení zisku)

společnost s ručením omezeným (s. r. o.)

- kapitálová
- 1 - 50 zakladatelů
- **vklad:** min. 1 Kč od každého
- ručí celým svým majetkem do výše počátečního vkladu
- vedení: valná hromada, kontrolní rada, jednatel
- společenská smlouva (uvádí rozdělení zisku)

akciová společnost (a. s.)

- kapitálová
- **akcionáři** (neomezený počet)
- **kapitál:** 2 milióny (20 miliónů u veřejně obchodovatelných akcií)
- ručí celým svým majetkem do výše nesplaceného dluhu
- **vedení:**
 - valná hromada (nárok na účast má každý majitel akcie)
 - představenstvo (majoritní vlastníci akcií)
 - dozorčí rada
- **zisk:** podle podílu na akciích + akcionář 1 x ročně nárok na vyplacení **dividendy**
- společenská smlouva

družstva

- minimálně 3 zakladatelé → za účelem vzájemné podpory svých členů
- **členská schůze**
 - založení družstva
 - přijetí stanov
 - volba členů orgánů
- vkladová povinnost (minimální výše základního kapitálu není předepsána)
- **Malé družstvo**
 - méně než 50 členů
 - stanovy mohou určit, že se představenstvo nezřizuje a statutárním orgánem je předseda.
- **Bytové družstvo**
 - zajišťování bytových potřeb členů
- **Sociální družstvo**
 - obecně prospěšná činnost na podporu znevýhodněných osob